
SZAKMAI MŰHELY

SZÉKELYUDVARHELYI LELKI EGÉSZSÉG CENTRUM

SIMÓ IRMA*

ELŐZMÉNYEK

2005. október 1-jén nyílt meg Székelyudvarhelyen – illetve ahogyan mi-felénk nevezik: a „székely anyavárosban” – a Lelki Egészség Centrum, amely (tevékenysége jellegénél fogva) nemcsak Hargita megyében, hanem egész Erdélyben is a legelső hasonló kezdeményezések közé sorolható. A Centrum munkatársai a Károli Gáspár Református Egyetem Mentálhigiéné Szakirányú Továbbképzési Szak kihelyezett, illyefalvi képzési programjának volt hallgatói. Szakmai munkacsoportunkban szociális munkás, családorvos, pszichológus, gyógypedagógus és lelkész egyaránt megtalálható. A „mentálhigiénés szakember” oklevél megszerzése, illetve a szakmai összetétel egyaránt nyomatékosítja számunkra, hogy a Centrum megalakulása a mentálhigiénés képzés keretei közt megízlelt interdiszciplináris szemlélet és együttműködés egyik gyümölcseinek tekinthető.

CÉLKITŰZÉSEK

Fő célkitűzésünk a lelki egészség megőrzésének, valamint a lelki magatartáskultúra fejlődésének elősegítése, különös tekintettel a családi és munkahelyi színterekre. E célkitűzésekkel kapcsolatban szolgálatunk alapértékei elsősorban a „krízisintervenció”, „megelőzés” és „támogatás”

* Lelki Egészség Centrum, 535600 Székelyudvarhely, Petőfi Sándor utca 5, Románia
E-mail: simoirma@hotmail.com

kulcsszavakkal ragadhatók meg. Fiatalokkal és felnőttekkel egyaránt foglalkozunk, sőt vannak olyan programjaink is, melyek célcsoportját gyermekek alkotják.

TEVÉKENYSÉG

Szakmai tevékenységünk főbb elemei, illetve területei az alábbiak:

- mentálhigiénés, konkrétan drogprevenció,
- krízisintervenció (SOS Telefonos Lelkiségi Szolgálat),
- különböző tanácsadások (életvezetési, pályaválasztási, pályamódosítási valamint karriertervezés), továbbá
- munkahelyi alapú egészségmegőrzési programok.

Az individuális kliensekkel végzett non-direktív segítő beszélgetés mellett pár- és családterápiára is vállalkozunk, továbbá tervezzük, hogy szakmai eszköztárunkat a keresztény szemléletű lelki gondozással is kiegészítjük. Valljuk, hogy az ember egyaránt bio-pszicho-szocio-kulturális-spirituális lény, illetve teremtmény. Ha tehát egy kliens önmaga (vagy akár „a világ”) létezésének kérdéseire keresi a választ, ezt ugyanolyan fontos kérdésnek tekintjük, mintha konkrét párkapcsolati, tanulmányi vagy éppenséggel munkahelyi gondjairól számol be.

Az igénybevevők hivatásbeli fejlődését, illetve „saját mentálhigiénéjének” karbantartását szolgálja az ugyancsak közreműködésünkkel megvalósuló Bálint-csoport, illetve a pszichológusok, tanárok, szociális szakemberek részvételével működő esetmegbeszélő csoport is.

A 2005-ös udvarhelyi árvíz (ahogyan annak idején aposztrofálták: a „székely cunami”) természetesen nem csak anyagi károkat okozott a környék lakosságának, hanem óriási lelki megpróbáltatásokkal is járt. A „lelki iszaptalanítás” folyamatában is megpróbáltunk szerepet vállalni, hogy enyhítsük a poszttraumás stressz hatásait, elősegítsük a közösség újrászerveződését, lelki kiengesztelődését, megerősödését. E célok jegyében 2005 októberében szerveztük meg Székelyudvarhelyen a „Kelj fel és járj!” mentálhigiénés programot, és azt a környék árvíz sújtotta falvaira is kiterjesztettük.

Városunk egyik ifjúsági szervezetével, az Udvarhelyi Fiatal Fórummal együttműködve 2007-re „Utak, tévutak!” címmel integrált egészségfejlesztő és drogprevenciós programot szervezünk, amely a magyarországi Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium pályázati támogatásában is részesült. E programunkhoz csatlakozna a „Köztes átmenetek” című magyarországi drogprevenciós kiállítás, amelyet Székelyudvarhelyen és a környező településeken tervezünk bemutatni.

A város SOS Telefonos Lelkiségi Szolgálatát is a Lelki Egészség Centrum működteti. Zöld számunk (0800-800-808) vezetékes telefonállomásról, illetve Hargita megye bármely településéről díjmentesen hívható telefonszám. Telefonszolgálatunkat elsősorban krízisintervenciók, illetve megelőzési céllal hívtuk életre, és reméljük, hogy általa a lelki megbetegedések megelőzéséhez, az öngyilkossági arány mérsékléséhez is sikerül hozzájárulnunk. Kezdetben csak heti három napon tartottunk ügyeletet. Egy év elteltével (2006 novemberétől) már naponta, este 7-től éjfélig lehet hívni a szolgálatot. Ha sikerül működésünk anyagi alapjait stabilizálni, és az ügyelők lelkesedése sem lohad, akkor az elérhetőséget folyamatosra szeretnénk bővíteni. E fejlesztést a csíkszeredai és a gyergyószentmiklósi hasonló szolgálatokkal való együttműködésben képzeljük el.

A telefonos ügyelők száma jelenleg 15 fő, akik zömmel (de nem kizárólag) segítő hivatásúak: pszichológusok, mentálhigiénés szakemberek, szociális munkások, gyógypedagógusok, tanárok, mérnökök. Kezdő szolgálatként nagyon fontos számunkra minden olyan szakmai együttműködés és tapasztalatcsere, amelynek révén fejlődhetünk. Ennek érdekében nem csak más erdélyi lelkisegély szolgálatokkal állunk kapcsolatban, hanem – többek között – a budapesti (SOS Élet), a békéscsabai, a győri (Kisalföld, MM-vonal) szolgálatokkal is. Ezúton is köszönjük partnereink együttműködését, segítségét.

JÖVŐKÉP

Részben jelenlegi, részben pedig távlati működésünket érinti egy program, amelynek révén magyar fiatalok önkéntesként egy évet tölthetnek Németországban vagy Franciaországban. Ez idő alatt fogyatékos-, illetve idősothonokban, valamint óvodákban végezhetik szolgálatukat. A Centrum az Ugron Alapítvány közreműködése révén 2006 júliusában kapcsolatba került a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal (amely a német Initiative Christen für Europa szervezet magyarországi partnere). Az e kezdeményezésbe való becsatlakozással szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy az önkéntes munka segítségével, illetve színterein jobban megismertessük a fiataljainkkal kapcsolatba kerülőkkel az erdélyi magyar mentalitást és kultúrát, nemzeti értékeinket, valamint hozzájáruljunk az ezekhez kapcsolódó előítéletek lebontásához. Mivel e programban különböző nemzetiségű fiatalok vesznek részt Európa különböző országaiból, így „a mieinknek” nem csupán a német és francia kultúra, szociális rendszer és nyelv megismerésére nyílik lehetősége, hanem a más népek fiataljaival való kapcsolatépítésre is.

Programismertetőnk végén nem rejthetjük véka alá, hogy Erdélyben nem könnyű magyar mentálhigiénés szolgálatot végezni (bár Székelyföldön a mentális állapot talán még jobb is, mint Magyarországon, különösen az önazonosságot, a nemzeti és közösségi érzületet illetően). A természetes támaszrendszerek azonban nálunk is meggyengültek, a pszichológiai kulturáltság szintje pedig még mindig magán viseli annak a következményeit, hogy korábban a pszichológia évtizedekig tilalmas dolog volt. Nem utolsósorban kisebbségi sorban élő szakemberként foglalkozunk kisebbségi sorban élő kliensekkel – még e szinte színmagyar városban is...

Azonban bennünket nemcsak az öröm, de a vajúdás, a nehézség is továbbfejlődésre ösztönöz. E rövid ismertetővel elsősorban ezt szeretnénk üzeni itthonról – az otthoni kedves kollégáknak!

NÉVJEGY

Lelki Egészség Centrum
535600 Székelyudvarhely
Petőfi Sándor utca 5.
Hargita megye, Románia
Telefon és fax: +40-266-210 618
E-mail: simoirma@hotmail.com